

Inhoud	Infovergadering wijzigingen decreet Integraal Waterbeleid voor lokale besturen 2 oktober in Malle en op 8 oktober in Gent Conceptnota signaalgebieden - van advisering tot aanpak Milieu-incidenten op oppervlaktewater - we spelen kort op bal Grote sprongen vooruit in speerpuntgebied van de Vliet Mijlpaal in aanleg overstromingsgebied Vlassenbroek Antitankgracht - nieuw leven blazen in een historische waterloop Het bekkenbeheerplan, een stand van zaken
---------------	---

1. Infovergadering wijzigingen decreet Integraal Waterbeleid voor lokale besturen 2 oktober in Malle en op 8 oktober in Gent

Op 19 juli 2013 bekrachtigde de Vlaamse Regering een aantal wijzigingen aan het decreet Integraal Waterbeleid met onder meer aanpassingen aan de planning en de organisatie van het integraal waterbeleid. De wijzigingen beogen een vereenvoudigd en meer transparant waterbeleid.

Zo wordt het deelbekeniveau geïntegreerd in het bekkenniveau waardoor de waterschappen als afzonderlijke overlegstructuur verdwijnen. Om de lokale betrokkenheid te garanderen, worden de bekkenbesturen opgesplitst in een algemene bekkenvergadering, waar alle lokale besturen deel van uit maken, en een bekkenbureau. Van beide organen is de provinciegouverneur voorzitter en de bekkencoördinator secretaris. Het bekkenbureau staat in voor de voorbereiding van het integraal waterbeleid in het bekken. De ruimere algemene bekkenvergadering volgt het werk van het bekkenbureau op en bekrachtigt de adviezen, voorstellen en conclusies. Ook de plannen worden sterk vereenvoudigd: het bekkenbeheerplan worden voortaan geïntegreerd in het stroomgebiedbeheerplan als bekkenspecifiek deel.

Om de nieuwe structuren toe te lichten, organiseert het bekkensecretariaat een infovergadering voor de lokale besturen op 2 oktober te Malle en op 8 oktober te Gent. Ook de betrokkenheid van de gemeenten en het lopende proces voor de voorbereiding van de 2de generatie stroomgebiedbeheerplannen worden verduidelijkt. In het najaar gaan de nieuwe structuren dan effectief van start.

[↑ top](#)

2. Conceptnota signaalgebieden - van advisering tot aanpak

Wateroverlast maximaal voorkomen is een continue bezorgdheid van het bekkenbestuur. Naast protectie en paraatheid speelt ook preventie hierbij een belangrijke rol, de zogenaamde meerlaagse waterveiligheid. De oefening 'toetsing signaalgebieden' kadert in de preventie van wateroverlast. Het bekkenbestuur keurde tot nu toe de toetsing van 10 signaalgebieden goed. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde bestemming, maar nuttig of onmisbaar voor het watersysteem onder andere omwille van de waterbergende functie die ze vervullen. De signaalgebieden werden aangeduid in het bekkenbeheerplan. Nu is er ook evolutie wat betreft het kader op Vlaams niveau. Op 29 maart 2013 keurde de Vlaamse Regering een conceptnota signaalgebieden goed. De conceptnota volgt uit de korte termijnactie signaalgebieden van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

In uitvoering van de conceptnota zal de CIW tegen eind 2013 voor de 10 getoetste signaalgebieden van het Benedenscheldebekken een voorstel tot startbeslissing voorleggen aan de Vlaamse Regering. Voor de gebieden waar blijkt dat de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen wordt een bewarend beleid (stand still via instructies) gekoppeld aan een proactief beleid (nieuwe functionele invulling realiseren via instrumentenmix) uitgewerkt. Voor de gebieden waarvan na analyse blijkt dat de bestemming compatibel blijft met het waterbergend vermogen, wordt het waterbergend vermogen gewaarborgd via adaptief bouwen en voorwaarden in de watertoets.

Eveneens in uitvoering van de conceptnota signaalgebieden, hebben de ministers H. CREVITS, J. SCHAUVLIEGE en Ph. MUYTERS op 26/6/2013 een nieuwe omzendbrief aan de Vlaamse Regering meegedeeld, met richtlijnen voor de toepassing van de watertoets voor de vrijwaring van het waterbergend vermogen in signaalgebieden. Zo is er voor de signaalgebieden waarvoor de Vlaamse Regering nog geen voorstel tot verdere aanpak heeft goedgekeurd een bewarend beleid in de signaalgebieden met een middelgrote of grote overstromingskans of bij ligging in effectief overstromingsgevoelig gebied (wanneer de overstromingskansen niet gekend zijn voor het signaalgebied in kwestie).

Meer informatie over de signaalgebieden in het Benedenscheldebekken vindt u op de website van het integraal waterbeleid.

[↑ top](#)

3. Milieu-incidenten op oppervlaktewater - we spelen kort op bal

Enkele plaatjes uit het Benedenscheldebekken ...

Calamiteiten waterkwaliteit kunnen overal en op elk moment van de dag voorkomen. Een permanentieteam dat de klok rond hierop kan inspelen, is noodzakelijk om snel en gepast te kunnen reageren. Het belang en de mogelijke impact van dergelijke calamiteiten is niet te onderschatten. Globaal is de kwaliteit van onze waterlopen merkkelijk verbeterd tegenover tien jaar geleden. Een betere waterkwaliteit zorgt tegelijk echter ook voor een grotere gevoeligheid voor incidentele lozingen in het water. Onze Vlaamse waterlopen zijn met andere woorden schoner maar kwetsbaarder geworden. We willen de vissen en ecosystemen dan ook niet aan hun lot overlaten!

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), die de bevoegdheid over waterkwaliteitsmetingen heeft in Vlaanderen, zet dan ook bijkomend in op incidentele oppervlaktewaterverontreinigingen. Daarom richtte de VMM een team Bijzonder Wateronderzoek op dat de impact en de oorzaken van een milieu-incident in kaart brengt aan de hand van snelle monitoring. Ze deelt haar bevindingen met de betrokken instanties en dringt aan op verdere stappen om toekomstige calamiteiten te vermijden.

Kortom: VMM wil tot in de haarvaten en op elk moment weten waar het goed gaat, maar ook waar het misloopt met onze waterlopen. Dat is belangrijk is om de doelen gesteld door de Europese Kaderrichtlijn Water te kunnen halen!

[↑ top](#)

4. Grote sprongen vooruit in speerpuntgebied van de Vliet

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de provincie Vlaams-Brabant plannen meerdere overstromingsgebieden in het speerpuntgebied van de Grote Molenbeek–Vliet. Tot voor kort belemmerde de waterkwaliteit echter de effectieve realisatie ervan. De voorwaarden die in het milieueffectenrapport (MER) en door de adviesverlenende instanties zijn opgelegd, laten immers niet toe om de buffergebieden te laten overstromen met verontreinigd water.

Voor de uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur is nu een inhaaloperatie bezig in het bovenstroomse gedeelte van de Grote Molenbeek en haar zijbeken. De eerste resultaten van deze inspanningen blijken uit de jaarrapporten waterkwaliteit van de VMM. Om de kwaliteitsverbeteringen van nabij te kunnen opvolgen, zijn er vier bijkomende meetpunten voorzien, stroomopwaarts van de aan te leggen overstromingsgebieden.

De meetresultaten voor 2012 zijn veelbelovend! Voor de Stambeek, Puttenbeek, Lindebeek en de Grote Molenbeek (uitgezonderd de meest opwaartse meetplaats te Asse) evolueerden de parameters zuurstof, chemische zuurstofvraag en biologische zuurstofvraag van slecht of ontoereikend tot matig of goed. Enkel de parameters totaal fosfor, orthofosfaat en lokaal ook de parameter totaal stikstof, blijven slecht tot ontoereikend scoren. Ook in de Kleine Molenbeek is er een globale kwaliteitsverbetering, zij het minder uitgesproken. Het meest opwaartse meetpunt van de Grote Molenbeek in Asse blijft een probleempunt. Zowat de helft van de bemeten parameters scoort hier slecht. Hierin komt mogelijk snel verandering, door de oplevering van de Collector Grote Molenbeek fase 5 in het voorjaar van 2013. Deze saneert ondermeer de vuilvracht afkomstig van Bettegem.

[↑ top](#)

5. Mijlpaal in aanleg overstromingsgebied Vlassenbroek

Op 11 september 2013 startte Vlaams waterwegbeheerder Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z) de voorbereidende werken voor de bouw van de ringdijk rond het overstromingsgebied Vlassenbroek in Dendermonde. Deze ringdijk zorgt ervoor dat het water dat het overstromingsgebied in de toekomst zal opvangen niet naar het achterland kan stromen. Waar de noordelijke ringdijk zal worden aangelegd worden alvast bomen gerooid en werfwegen aangelegd. In het zuidelijke deel van het gebied wordt een bekken ingericht waar later zand kan worden opgespoten.

Een jaar geleden startte W&Z met de aanleg van het overstromingsgebied Vlassenbroek. Het overstromingsgebied bestaat uit twee compartimenten. Om deze van elkaar af te scheiden, werd het voorbije jaar een 800 meter lange dijk gebouwd. Deze zogenaamde compartimenteringsdijk werd opgebouwd uit 100.000 m³ baggerspecie uit de Schelde, die integraal per schip werd aangevoerd en onmiddellijk daarna met een innovatieve techniek werd verwerkt. Zo bleef de omgeving gespaard van zowat 12.000 vrachtwagenbewegingen.

[↑ top](#)

6. Antitankgracht - nieuw leven blazen in een historische waterloop

De Antitankgracht vormt, omdat ze min of meer de hoogtelijnen volgt, een anomalie in het landschap. Deze dertig kilometer lange gracht werd net voor de Tweede Wereldoorlog aangelegd als extra verdedigingslinie rond Antwerpen. De Antitankgracht wordt gevoed vanuit het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Schuiven in de sluisbunkers regelen het waterpeil.

Ondertussen heeft de Antitankgracht een belangrijke natuurverbindingsfunctie. Toen de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in 2009 het beheer van de gracht overnam, was de gracht op vele plaatsen sterk aangeslibd, wat de waterafvoer belemmerde en de buffercapaciteit beperkte.

Met de bedoeling de Antitankgracht te herwaarderen tot een ecologisch waardevolle en aantrekkelijke waterloop werd eind 2011 een oppervlaktewaterkwantiteitsmodellering en ecologische studie rond de Antitankgracht afgerond. De studie toonde dat het voor de ecologie belangrijk is dat de Antitankgracht permanent waterhoudend is en hiervoor de uitvoering van een aantal acties nodig is. Naast de verwijdering van het slib moeten het actief peilbeheer, de bestrijding van Grote waternavel en Waterteunisbloem en een gefaseerd hakhoutbeheer de ecologie en het natuurhistorisch landschap herstellen.

In 2013 ruimde de VMM het tracé tussen het Fort Van Stabroek en de sluisbunker D2 (13.000 m³ slib) en het tracé tussen sluisbunker D4 in Stabroek en sluisbunker D7 in Kapellen (15.000 m³). De ruiming van een aantal duikers in Stabroek, Brasschaat, Brecht en Schoten staat nog op de planning. Het verwijderde slib bleek verontreinigd met onder meer arseen en PAK's. De ruiming dragen dus ook bij tot ecologisch herstel. Ondermeer om toekomstige verontreiniging te vermijden start Aquafin binnenkort met het

bovengemeentelijk project 21648 "Heraanleg Noordbeek" waarvan de optimalisatie van het overstort aan de Danckerse weg te Stabroek een onderdeel is.

In samenwerking met verschillende gemeenten en de provincie Antwerpen wordt ook werk gemaakt van de recreatieve ontwikkeling van de waterloop. Zo werd al een wandelnetwerk in de omgeving van de waterloop uitgebouwd en zullen de fietspaden in Schoten en Brecht langs de Antitankgracht uitgebreid worden.

De VMM onderneemt dus belangrijke stappen naar het opwaarderen van deze prachtige historische waterloop!

[↑ top](#)

7. Het bekkenbeheerplan, een stand van zaken

Naar jaarlijkse gewoonte werd een stand van zaken van de uitvoering van het bekkenbeheerplan opgemaakt. U kunt het bekkenvoortgangsrapport 2012 raadplegen op www.benedenscheldebekken.be.

In 2012 waren er belangrijke ontwikkelingen in de speerpuntgebieden van het Sigmaproject en de speerpuntgebieden van de Grote Molenbeek – Vliet en de Benedenvliet. Ook voor andere projecten was er merkelijke vooruitgang. Zo startte de provincie Oost-Vlaanderen met de bouw van een nieuw pompemaal aan de monding van de Gondebeek in de Schelde. Nv De Scheepvaart zorgde, op vraag van de provincie Antwerpen, voor een nieuwe monding van het Klein Schijn in het Albertkanaal bij het verbreden van dat kanaal. Dit project zorgt niet alleen voor vrije vismigratie, maar biedt ook een afdoende oplossing tegen wateroverlast, zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts het Albertkanaal.

Voor heel wat andere projecten werd het voortraject afgewerkt zodat kan gestart worden met de effectieve uitvoering. Toch blijft de vaststelling - ook na dit vijfde rapporteringsjaar - dat er nog veel werk op de plank ligt.

[↑ top](#)

Bekkensecretariaat Benedenscheldebekken

p/a Waterwegen en Zeekanaal NV
Anna Bijns-gebouw
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44
2018 Antwerpen

Integraal Waterbeleid
Benedenscheldebekken

Tel. 03 224 67 09

benedenschelde-sec@wenz.be

» www.benedenscheldebekken.be